

ภาคผนวก

เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา

ประวัติ

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ในการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา

โดยที่กรมสามัญศึกษาได้พิจารณาเห็นว่า การดำเนินงานมัธยมศึกษาเท่าที่ผ่านมาแล้ว และที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ได้พัฒนาก้าวหน้าและขยายตัวอย่างรวดเร็ว แต่ยังไม่ปรากฏว่ามีเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จะใช้เป็นหลักยึดเหนี่ยวเพื่อให้งานปรับปรุงแก้ไขปัญหาให้ถูกต้องแต่ประการใด ดังนั้น ในระหว่างปี พ.ศ.2515-พ.ศ.2517 อดีตท่านอธิบดีกรมสามัญศึกษา คือ ดร.ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์ จึงดำริที่จะสร้างเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาขึ้นเป็นครั้งแรก โดยมอบหมายให้กองการมัธยมศึกษาเป็นเจ้าของเรื่องดำเนินการ ซึ่งได้มีการศึกษา สํารวจ และเตรียมข้อมูลไว้ได้มากพอสมควร ต่อมาในเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2518 กรมสามัญศึกษาได้มอบหมายให้รองอธิบดีกรมสามัญศึกษา ดร.เอกวิทย์ ณ ถลาง เป็นประธานคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานเรื่องนี้สืบเนื่องให้บรรลุเป้าหมายตามความดำริที่ค้างเอาไว้แต่เดิม คณะกรรมการได้มีการประชุมกันรวมทั้งสิ้น 15 ครั้ง และเพื่อให้งานได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี กรมสามัญศึกษาได้เชิญศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ และครูอาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษาหลายท่านไปร่วมประชุมสัมมนาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ที่อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เมื่อวันที่ 3-5 กันยายน พ.ศ.2518 ผลจากการประชุมสัมมนาครั้งนั้น ที่ประชุมสามารถรวบรวมข้อมูล และความคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นสาระสำคัญไว้ได้เป็นอันมาก คณะกรรมการได้นำเอาสาระสำคัญเหล่านี้มาปรับปรุงแก้ไข จัดเป็นหมวดหมู่ได้เรียบร้อย และต่อมาได้มีการประชุมขั้นสุดท้ายที่โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี เมื่อวันที่ 12-13 กุมภาพันธ์ 2519 ในที่สุดงานสร้างเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัศึกษาก็สำเร็จสมบูรณ์ตามเป้าหมายทุกประการ พร้อมทั้งจะนำออกประกาศใช้กับโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศได้ในต้นปีการศึกษา 2519 ดังปรากฏเป็นเอกสารเล่มนี้

อย่างไรก็ตาม งานมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาใช้ว่าจะสิ้นสุดเพียงแค่นี้ งานสืบเนื่องที่นับว่าจำเป็นที่จะต้องกระทำต่อไปก็คือ การประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อให้ทราบว่าโรงเรียนใดมีการดำเนินงานให้เป็นไปตามเกณฑ์ได้มากน้อยเพียงไร ซึ่งผลของการประเมินจะทำให้ได้ทราบถึงปัญหาและความต้องการของโรงเรียน อันจะเป็นประโยชน์ทั้งในเชิงบริหารและวิชาการต่อโรงเรียน จังหวัด รวมถึงกรมสามัญศึกษาเอง รวมความว่าเกณฑ์มาตรฐานและผลการประเมินซึ่งจะตามมา จะเป็นเครื่องกำหนดแนวทางการพัฒนาโรงเรียนได้ตรงความต้องการ ตรงกับปัญหาด้วยความเข้าใจตรงกันทุก ๆ ฝ่าย งานนี้จะต้องกระทำต่อเนื่องในระยะยาว และจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับกาลสมัยอยู่เสมอ

อย่างไรก็ดี กรมสามัญศึกษาไม่มีความประสงค์ที่จะให้เกิดมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษานี้เป็นข้อกำหนดตายตัวจนกลายเป็นสิ่งจู้จี้ ความเปลี่ยนแปลงโฉมหน้าของโรงเรียนแต่ประการใด ตรงกันข้าม กรมสามัญศึกษาถือว่าเกณฑ์นี้เป็นแนวพิจารณากลางๆ ที่มีอูญูญิตีไว้กว้างๆ ตั้งอยู่บนความจริงที่เป็นได้ และเปิดทางให้โรงเรียนมัธยมศึกษาได้เปลี่ยนแปลงก้าวหน้าต่อไปโดยไม่มีที่สิ้นสุด จึงเชื่อมั่นว่าเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัศึกษานี้จะยังประโยชน์แก่ผู้บริหารทุกระดับ และโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกโรงเรียนที่ได้นำไปใช้เป็นหลักในการทำงานพัฒนาโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นตามสมควร

วัตถุประสงค์ของการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัศึกษานั้นพอสรุปได้ดังนี้

1. เพื่อใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานกลางในการจัดลำดับคุณภาพในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดของกรมสามัญศึกษา
2. เพื่อให้กรมสามัญศึกษาใช้เป็นเครื่องมือสำรวจโรงเรียนในด้านต่าง ๆ และนำผลไปใช้ในการพิจารณาปรับปรุงคุณภาพของโรงเรียนให้สูงขึ้นและทัดเทียมกัน
3. เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนของตนเองให้เจริญก้าวหน้าไปสู่จุดหมายที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และนโยบายในการพัฒนาการศึกษาของชาติ

คำชี้แจงการใช้เกณฑ์มาตรฐาน

เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาในปี ได้วางเป็นหลักใหญ่ๆ ประกอบด้วยงานหมวดต่าง ๆ รวม 9 หมวด แต่ละหมวดประกอบด้วยประเด็นสำหรับการพิจารณาอย่างกว้างขวาง ในแต่ละประเด็นได้วางเกณฑ์มาตรฐานไว้ การพิจารณาขอบเขตของเกณฑ์มาตรฐานนี้มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ

1. เพื่อเป็นเครื่องอำนวยความสะดวกในการกำหนดแนวทางการพัฒนาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ให้ตรงตามจุดประสงค์ด้วยความเข้าใจตรงกันทุกฝ่าย ซึ่งจะช่วยให้โรงเรียนค้นพบปัญหาต่างๆ ในการจัดการศึกษาที่โรงเรียนประสบอยู่ จะทำให้สามารถแก้ปัญหาตรงจุดและเป็นพื้นฐานในการปรับมาตรฐานโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น ขณะเดียวกัน กรมสามัญศึกษาก็จะได้ทราบอุปสรรคและสภาพที่แท้จริงของโรงเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือสนับสนุน อันจะเป็นเครื่องชี้แนวทางการพัฒนาโรงเรียนให้ได้คุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2. เพื่อความสะดวกในทางปฏิบัติ ได้วางแนวพิจารณาไว้สำหรับแต่ละข้อกระทงที่กำหนดไว้แล้ว เพื่อความเข้าใจตรงกันทุกฝ่าย

ข้อพึงปฏิบัติของโรงเรียนเมื่อรับเกณฑ์มาตรฐานแล้ว

1. เมื่อโรงเรียนได้รับ เกณฑ์มาตรฐานแล้ว โปรดศึกษาเกณฑ์มาตรฐานอย่างละเอียดทุกหมวดทุกข้อกระทง พร้อมทั้งแนวพิจารณาทุกข้อ

2. โปรดสำรวจสภาพของโรงเรียนตามแนวพิจารณาที่วางไว้ว่า ในทางปฏิบัติโรงเรียนได้ดำเนินการในเรื่องต่างๆ ตามข้อกระทงที่กำหนดไว้แล้วหรือไม่ ยิ่งหรือหย่อนเพียงไร มีสิ่งใดควรปรับปรุงแก้ไขบ้าง

3. คำเนินการปรับปรุงแก้ไข พัฒนาคุณภาพของโรงเรียนตามที่โรงเรียนเล็งเห็นความจำเป็นและเห็นสมควร หากมีความจำเป็นจะต้องดำเนินการโดยความสนับสนุนของฝ่ายบริหาร นอกเหนือระดับโรงเรียน ก็ควรดำเนินการให้ลุล่วงโดยไม่หยุดยั้ง

สำหรับเจ้าหน้าที่กรมสามัญศึกษาผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการใช้เกณฑ์มาตรฐานนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ต่าง ๆ เป็นคู่มือในการประเมินผลอีกตามสมควร จึงจะทำให้การประเมินผลได้รับความสำเร็จด้วยดี สิ่งจำเป็นเหล่านี้ได้แก่ คู่มือการใช้เกณฑ์มาตรฐานเพื่อการประเมิน ยุทธศาสตร์เกี่ยวกับเทคนิคการประเมิน ยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการกำหนดขั้นตอนในการประเมิน เป็นอาทิ ซึ่งจะได้ดำเนินการเป็นระยะ ๆ และแจ้งให้ทราบเพื่อจะได้ร่วมมือกันบรรลุเป้าหมายต่อไป

กรมสามัญศึกษา

29 พฤษภาคม 2519

หมวดที่ 1

โรงเรียนกับชุมชน

---

1. การสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียน

โรงเรียนสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียนให้เป็นศรีท่าของชุมชน

แนวการพิจารณา

- (1) การรวบรวมและเผยแพร่ประวัติของโรงเรียน ประวัติผู้อุปการะโรงเรียน ประวัติครู และนักเรียนที่ดีเด่น
- (2) การกำหนดอุดมการณ์ของโรงเรียนที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาชาติ และคำนึงถึงความต้องการของชุมชน
- (3) การกำหนดวิธีปฏิบัติที่จะเสริมสร้างคุณธรรม ลักษณะนิสัย และความประพฤติตามอุดมการณ์ของโรงเรียน

2. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

โรงเรียนสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน ทั้งในด้านการให้บริการหรือความร่วมมือแก่ชุมชนและรับการช่วยเหลือหรือการส่งเสริมจากชุมชน

แนวการพิจารณา

- (1) การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพอนามัย ให้แก่ชุมชน เช่น การแข่งขันกีฬา
- (2) การจัดกิจกรรมส่งเสริมนันทนาการในชุมชน เช่น ดนตรีไทย
- (3) การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการให้แก่ชุมชน เช่น บริการห้องสมุดจัดกลุ่มสนใจ
- (4) การจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพให้แก่ชุมชน เช่น บริการพันธุ์พืชและสัตว์
- (5) การให้บริการในด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์
- (6) การรับความช่วยเหลือและการส่งเสริมด้านต่าง ๆ จากชุมชน เช่น ทุนการ

ศึกษา วัสดุอุปกรณ์ หนังสือ บริการสาธารณสุขโลก สวัสดิการครูและนักเรียน และการใช้ทรัพยากร
ในท้องถิ่น

3. การสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

โรงเรียนดำเนินการประชาสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน เพื่อสร้าง
ความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

แนวการพิจารณา

- (1) การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ เช่น การใช้สื่อมวลชน การประชุม
ผู้ปกครอง การเยี่ยมเยียนผู้ปกครอง การรายงาน การพบปะ การเขียนจดหมายติดต่อ ฯลฯ
- (2) การให้บุคลากรของโรงเรียนเข้าไปมีส่วนร่วม และเป็นผู้นำในกิจกรรมของ
ชุมชน เช่น งานวัฒนธรรมประเพณี รั้วพิธี ศาสนพิธี งานประจำปี และกิจกรรมสาธารณประโยชน์
ในท้องถิ่น

4. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงาน หรือสถาบันอื่น

โรงเรียนสร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานหรือสถาบันอื่นในชุมชน

แนวการพิจารณา

- (1) การติดต่อขอความช่วยเหลือและให้ความร่วมมือแก่หน่วยราชการในท้องถิ่น เช่น
โรงพยาบาล สถานีอนามัย สถานีตำรวจ หน่วยพัฒนาชุมชน หน่วยปราบปรามยาเสพติด หน่วย
ควบคุมกามโรค ศูนย์สุขภาพจิต ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง สถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง
ศูนย์เยาวชน ฯลฯ
- (2) การติดต่อขอความช่วยเหลือ และการให้ความร่วมมือแก่หน่วยงานหรือองค์-
การต่าง ๆ ในท้องถิ่น เช่น ธนาคาร โรงงานอุตสาหกรรม มูลนิธิ สมาคม สโมสร บริษัทห้าง
ร้าน ฯลฯ
- (3) การติดต่อขอความช่วยเหลือและการให้ความร่วมมือแก่สถาบันศาสนา

5. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่าหรือนักเรียนเก่า

โรงเรียนสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่าหรือนักเรียนเก่า

แนวการพิจารณา

- (1) การส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสมาคมหรือชมรมศิษย์เก่าหรือนักเรียนเก่า
- (2) การสนับสนุนการปฏิบัติงานของสมาคม หรือชมรมศิษย์เก่า หรือนักเรียนเก่า
- (3) การให้ศิษย์เก่าหรือนักเรียนเก่ามีส่วนช่วยเหลือส่งเสริมและให้ความร่วมมือในด้านต่างๆ เช่น งานวิชาการ อาคารสถานที่ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ การให้ทุนการศึกษา การให้สวัสดิการครู ภารโรงและนักเรียน การแนะแนวการศึกษา ความร่วมมือในการควบคุมความประพฤติและการพัฒนาจิตใจนักเรียน การส่งเสริมสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่โรงเรียน ฯลฯ

6. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง

โรงเรียนสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครอง

แนวการพิจารณา

- (1) การส่งเสริมให้มีคณะกรรมการหรือสมาคม หรือชมรมผู้ปกครองและครู
- (2) การสนับสนุนการปฏิบัติงานของสมาคม หรือชมรมผู้ปกครองและครู
- (3) การให้ผู้ปกครองมีส่วนช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือในด้านต่างๆ เช่น งานวิชาการ อาคารสถานที่ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ การให้ทุนการศึกษา การให้สวัสดิการครู ภารโรงและนักเรียน การแนะแนวการศึกษา ความร่วมมือในการควบคุมความประพฤติและการพัฒนาจิตใจนักเรียน การส่งเสริมสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่โรงเรียน ฯลฯ

7. การสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ร่วมกับชุมชน

โรงเรียนมีส่วนสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ร่วมกับชุมชน

แนวการพิจารณา

- (1) การสนับสนุน ส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับชาติ

(2) การสนับสนุน ส่งเสริมและทะนุบำรุงศาสนา

(3) การเห็ดทุนสถาบันพระมหากษัตริย์

หมวดที่ 2

นักเรียน

1. การกำหนดจำนวนนักเรียน

โรงเรียนกำหนดจำนวนนักเรียนทั้งหมดให้สัมพันธ์กับขนาดของพื้นที่ตามสภาพที่ตั้งโรงเรียนลักษณะของหลักสูตร และความคล่องตัวในการบริหาร

แนวการพิจารณา

สัดส่วนของเนื้อที่ต่อนักเรียนหนึ่งคน โดยพิจารณาตามสภาพที่ตั้งและเนื้อที่ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ทั้งภายนอกและภายในอาคารเรียนทุกชั้น

2. การรับนักเรียนเข้าเรียน

ขีดความสามารถของโรงเรียนในการรับนักเรียนเข้าเรียน

แนวการพิจารณา

1. การส่งเสริมความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา
2. ความสามารถของโรงเรียนในการรับนักเรียนเมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการของท้องถิ่นและแผนจัดชั้นเรียนที่กรมสามัญศึกษากำหนด

3. การพัฒนานักเรียนในด้านคุณธรรม บุคลิกภาพ และความรับผิดชอบต่อสังคม

โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนและโครงการพิเศษ เพื่อพัฒนาคุณธรรม บุคลิกภาพ และความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียน

แนวการพิจารณา

1. การส่งเสริมให้นักเรียนมีความประพฤติดี และมีระเบียบวินัย

2. การฝึกอบรมให้นักเรียนรู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคม
3. การส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักแบ่งเวลาและใช้เวลาให้เป็นประโยชน์
4. การส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักและรักษาเอกลักษณ์ของชาติ
5. การส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ และมีความสัมพันธ์อันดีต่อเพื่อนนักเรียน ครูอาจารย์ นักเรียนในสถาบันอื่น และบุคคลทั่วไป
6. การส่งเสริมให้นักเรียนให้รู้จักใช้และรักษาสาธารณสมบัติและทรัพย์สินของชาติ

หมวดที่ 3

บุคลากร

1. จำนวนบุคลากร

โรงเรียนมีบุคลากรสายต่าง ๆ พอเหมาะกับปริมาณและลักษณะงาน

แนวการพิจารณา

- (1) จำนวนบุคลากรสายบริหารมีครบทุกตำแหน่งที่กำหนดไว้เป็นทางการตามขนาดโรงเรียน
- (2) จำนวนบุคลากรสายปฏิบัติการสอนมีพอเหมาะกับปริมาณงานตามแผนการเรียน
- (3) จำนวนบุคลากรสายบริการมีพอเหมาะกับปริมาณงานตามความจำเป็นและขนาดของโรงเรียน
- (4) จำนวนพนักงานมีพอกับปริมาณงาน ลักษณะของงาน และขนาดของโรงเรียน

2. ความเหมาะสมของบุคลากร

โรงเรียนมีบุคลากรสายต่าง ๆ เหมาะสมกับลักษณะงานที่รับผิดชอบ

แนวการพิจารณา

- (1) คุณสมบัติอันเหมาะสมในด้านวุฒิและประสบการณ์ของบุคลากรสายบริหาร
- (2) คุณสมบัติอันเหมาะสมในด้านวุฒิและประสบการณ์ของบุคลากรสายปฏิบัติการสอน

(3) คุณสมบัติอันเหมาะสมในด้านวุฒิและประสบการณ์ของบุคลากรสายบริการ

(4) คุณสมบัติอันเหมาะสมในด้านประสบการณ์ของพนักงาน นักการภารโรง

3. การกำหนดงานของบุคลากร

โรงเรียนมอบอำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบ และปริมาณงานให้บุคลากรของโรงเรียน
เหมาะสมกับลักษณะงาน

แนวการพิจารณา

(1) การกำหนดรายละเอียดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของงานแต่ละตำแหน่ง

(2) การมอบหมายให้บุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ปฏิบัติหน้าที่ตรงตามวุฒิ ความถนัด ความ
สามารถ และประสบการณ์

(3) การนิเทศ ติดตามและส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายปฏิบัติงานเต็มความสามารถ

(4) การกำหนดปริมาณงานให้บุคลากรรับผิดชอบพอเหมาะกับตำแหน่ง หน้าที่ และ
ลักษณะงาน ทั้งนี้ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่ทางการกำหนด

4. การพัฒนาบุคลากร

โรงเรียนพัฒนาบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

แนวการพิจารณา

(1) การจัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียน

(2) การจัดให้มีการประชุมปฏิบัติการ และการสัมมนาภายในโรงเรียน

(3) การส่งเสริมให้บุคลากรฝ่ายต่าง ๆ มีโอกาสไปทัศนศึกษา หรือศึกษาและดูงาน
เพิ่มเติม

(4) การส่งเสริมให้บุคลากรฝ่ายต่าง ๆ เข้ารับการอบรมหรือเข้าร่วมประชุมสัมมนา

(5) การส่งเสริมให้บุคลากรฝ่ายต่าง ๆ มีโอกาสศึกษาต่อในวิชาที่ตรงกับงานในหน้าที่
ที่จะต้องปฏิบัติ

(6) การสำรวจและศึกษาความสามารถ ความถนัดของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ และการ
ติดตามผลการปฏิบัติงานเพื่อสับเปลี่ยนแก้ไขทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนตามโอกาส

หมวดที่ 4

อาคารสถานที่

1. ที่ตั้ง

โรงเรียนตั้งอยู่ในสถานที่ที่เหมาะสม มีสิ่งแวดล้อมที่ดี การคมนาคมและการจัดสาธารณูปโภคสะดวก

แนวการพิจารณา

- (1) โรงเรียนตั้งอยู่ในสถานที่ที่สามารถจัดอาคารสถานที่ได้สะดวก ประหยัดและมั่นคงไม่เป็นที่ลุ่มหรือดอนเกินไป สามารถจัดระบบการระบายน้ำได้ดี
- (2) โรงเรียนตั้งอยู่ในสถานที่ที่มีสิ่งแวดล้อมดี มีความปลอดภัย ห่างไกลแหล่งหรือสิ่งเสื่อมโทรม สิ่งรบกวน เช่น กลิ่น เสียง การสั่นสะเทือน ฯลฯ
- (3) โรงเรียนตั้งอยู่ในสถานที่ที่มีการคมนาคมสะดวก ไม่ห่างไกลจากชุมชน
- (4) โรงเรียนตั้งอยู่ในสถานที่ที่สามารถจัดการสาธารณูปโภคได้สะดวก

2. บริเวณโรงเรียน

โรงเรียนจัดบริเวณได้เหมาะสมเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน การฝึกอบรม มีความปลอดภัย สวยงาม บำรุงรักษาง่ายและประหยัด

แนวการพิจารณา

- (1) การจัดผังโรงเรียน คำนึงถึงหลักสูตร กิจกรรม แขนงชั้นเรียนและแผนเต็มรูปของโรงเรียน
- (2) มีอาคารเรียน อาคารประกอบและสิ่งอื่นๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน
- (3) ได้จัดทางสัญจร การสาธารณูปโภค การสุขาภิบาล พอเพียง ใช้สะดวก ปลอดภัย บำรุงรักษาง่ายและประหยัด
- (4) การจัดบริเวณโรงเรียนให้สะอาด สวยงาม ร่มรื่น โดยใช้วัสดุสิ่งของ พันธุ์ไม้ที่หาง่าย บำรุงรักษาง่าย สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

(5) การแสดงขอบเขตของโรงเรียนชัดเจนและสวยงาม

3. อาคารเรียน

อาคารเรียนได้มาตรฐาน มีจำนวนพอเหมาะกับจำนวนนักเรียน เนื้อที่และหลักสูตร

แนวการพิจารณา

- (1) มีอาคารเรียนที่ได้มาตรฐาน จำนวนอาคารและห้องเรียนพอเหมาะกับจำนวนนักเรียน แผนการเรียน และเนื้อที่
- (2) มีอาคารเรียนที่ถูกสุขลักษณะและใช้ได้ดีทุกฤดูกาล

4. ห้องสำหรับการเรียนการสอน

โรงเรียนมีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และห้องประจำวิชาต่าง ๆ ตามความจำเป็นสำหรับการเรียนการสอนตามหลักสูตร และถูกสุขลักษณะ

แนวการพิจารณา

- (1) เนื้อที่เฉลี่ยของห้องเรียน ประมาณ 1.5 ตารางเมตร ต่อนักเรียน 1 คน และเป็นห้องถูกสุขลักษณะ
- (2) จัดให้มีห้องปฏิบัติการ หรือห้องประจำวิชาต่าง ๆ ตามความจำเป็นและเหมาะสมกับแผนการเรียน
- (3) ความยืดหยุ่นในการจัดห้องสำหรับการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ มีอัตราการใช้ห้องอย่างต่ำ 70% ของเวลาที่เปิดสอน

5. ห้องบริหารและห้องบริการ

โรงเรียนมีห้องบริหาร และห้องบริการตามความจำเป็นอย่างเหมาะสม

แนวการพิจารณา

- (1) จัดให้มีห้องบริหารและห้องบริการต่าง ๆ ตามความจำเป็นอย่างเหมาะสม
- (2) จัดห้องต่าง ๆ เหมาะสมกับจำนวนผู้ใช้หรือผู้รับบริการ มีอุปกรณ์ต่าง ๆ สะดวกต่อการบริหารและบริการ

6. โรงฝึกงาน

โรงเรียนมีโรงฝึกงานตามความจำเป็นและเหมาะสมกับแผนการเรียน

แนวการพิจารณา

- (1) มีโรงฝึกงานที่จำเป็นตามแผนการเรียน
- (2) การจัดโรงฝึกงานเป็นไปอย่างเหมาะสมตามลักษณะการใช้งาน

7. โรงอาหาร – หอประชุม

โรงเรียนมีโรงอาหาร – หอประชุมตามความจำเป็นและเหมาะสม

แนวการพิจารณา

- (1) มีโรงอาหาร – หอประชุมสอดคล้องกับขนาดของโรงเรียน
- (2) โรงอาหาร – หอประชุมสะอาด เป็นระเบียบ มีครุภัณฑ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกเพียงพอ
- (3) โรงอาหาร – หอประชุมสามารถให้บริการชุมชนได้

8. สนามกีฬาและอาคารพลศึกษา

โรงเรียนมีสนามกีฬาและอาคารพลศึกษาตามความจำเป็นและเหมาะสม

แนวการพิจารณา

- (1) มีสนามกีฬาและอาคารพลศึกษาที่สามารถใช้สอนและฝึกกีฬาตามหลักสูตรได้
- (2) สนามกีฬาได้มาตรฐานและใช้ได้ทุกฤดูกาล
- (3) สนามกีฬาและอาคารพลศึกษาสามารถให้บริการแก่ชุมชนได้

9. บ้านพัก

โรงเรียนมีบ้านพักเพียงพอกับจำนวนครู พนักงาน นักการภารโรงและจัดได้อย่างเหมาะสม

แนวการพิจารณา

- (1) มีบ้านพักเพียงพอกับความต้องการของครู พนักงาน นักการภารโรง
- (2) การจัดบ้านพักไว้ในบริเวณเดียวกัน แยก และห่างจากย่านการเรียน
- (3) การจัดบริเวณบ้านพักให้ร่มรื่นและสวยงาม อากาศถ่ายเทได้สะดวก
- (4) การจัดให้มีไฟฟ้า ประปา ถนน ทางเดิน ทางระบายน้ำ ที่เพียงพอ

10. ส้วม

โรงเรียนมีส้วมพอเพียง และจัดได้เหมาะสม

แนวการพิจารณา

การจัดให้มีส้วมนักเรียนหญิง ส้วมนักเรียนชาย ส้วมครูแยกกันมีจำนวนพอเพียงกับนักเรียนและครู สะอาด ถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย ตั้งอยู่ในที่อันเหมาะสม เช่น อยู่สูงพ้นระดับน้ำสามารถสูบน้ำได้

11. การบำรุงรักษา

โรงเรียนดูแลบำรุงรักษาบริเวณอาคาร สิ่งปลูกสร้างและห้องต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

แนวการพิจารณา

- (1) การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลบำรุงรักษาอาคาร สิ่งปลูกสร้างและบริเวณอย่างสม่ำเสมอ
- (2) การจัดทำประวัติ รูปถ่ายอาคารและสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ เป็นปัจจุบัน
- (3) การจัดให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาด อาคารและบริเวณ
- (4) การจัดเวรยามรักษาความปลอดภัยของโรงเรียน

หมวดที่ 5

วัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์การศึกษา

1. วัสดุที่จำเป็นสำหรับโรงเรียน

โรงเรียนมีวัสดุที่จำเป็นเพียงพอสำหรับใช้ในการดำเนินงานของโรงเรียน

แนวการพิจารณา

- (1) การจัดให้มีวัสดุในสำนักงาน เพื่อสะดวกในการบริหารงานทุกฝ่าย
- (2) การจัดให้มีวัสดุการสอนในหมวดวิชาต่าง ๆ เพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมตามความจำเป็น
- (3) การจัดให้มีวัสดุสำหรับงานด้านกิจกรรมและสวัสดิการ

2. ครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับโรงเรียน

โรงเรียนมีครุภัณฑ์ที่จำเป็นเพียงพอสำหรับการดำเนินงานของโรงเรียน

แนวการพิจารณา

- (1) การจัดให้มีครุภัณฑ์ในสำนักงาน เพื่อสะดวกในการบริหารงานทุกฝ่าย
- (2) การจัดให้มีครุภัณฑ์สนับสนุนการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพและเหมาะสมตามความจำเป็น

3. อุปกรณ์การศึกษาที่จำเป็นสำหรับโรงเรียน

โรงเรียนมีอุปกรณ์การศึกษาที่จำเป็นเพียงพอสำหรับการเรียนการสอนของโรงเรียน

แนวการพิจารณา

การจัดให้มีอุปกรณ์การศึกษา เพื่อสะดวกในการเรียนการสอนครบทุกหมวดวิชา

4. โสตทัศนูปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับโรงเรียน

โรงเรียนมีโสตทัศนูปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อบริการอย่างเพียงพอ

แนวการพิจารณา

การจัดให้มีศูนย์โสตทัศนูปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อบริการในการเรียนการสอนของโรงเรียน

5. การควบคุมวัสดุ ครุภัณฑ์

โรงเรียนจัดระบบการควบคุม การเก็บรักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ ให้สะดวกในการปฏิบัติ และถูกต้องตามระเบียบ

แนวการพิจารณา

- (1) การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับวัสดุ ครุภัณฑ์
- (2) การจัดให้มีบัญชี และทะเบียนควบคุมวัสดุ ครุภัณฑ์ตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุ

6. การให้บริการในการใช้วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การศึกษาและโสตทัศนูปกรณ์

โรงเรียนจัดบริการให้ครู นักเรียนและนักรการภารโรง ได้ใช้ประโยชน์จากวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การศึกษา และโสตทัศนูปกรณ์ โดยคำนึงถึงความสะดวกและประหยัด

แนวการพิจารณา

- (1) การจัดให้มีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับวัสดุ ครุภัณฑ์แต่ละประเภท พร้อมทั้งจะบริการตามความต้องการหรือให้ยืมตามความจำเป็น
- (2) การจัดให้มีสถานที่เก็บรักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่เหมาะสม ปลอดภัย และสะดวกสำหรับการใช้หรือให้บริการ
- (3) การจัดให้มีระบบการให้บริการที่สะดวก รวดเร็วและรัดกุม

7. การปรับปรุง บำรุงรักษา วัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์การศึกษาและโสตทัศนูปกรณ์

โรงเรียนจัดให้มีการปรับปรุงบำรุงรักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การศึกษา และโสตทัศนูปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ดีพร้อมที่จะใช้งานได้เสมอ

แนวการพิจารณา

- (1) การจัดให้มีระบบการปรับปรุง บำรุงรักษา วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การศึกษา และโสตทัศนูปกรณ์ โดยให้มีการรายงานสภาพตามกำหนดเวลาที่เหมาะสมและตามความจำเป็น
- (2) การจัดให้มีผู้รับผิดชอบในการปรับปรุง วัสดุ ครุภัณฑ์แต่ละประเภท เช่น ครุภัณฑ์ประเภทเครื่องไฟฟ้า เครื่องกล ครุภัณฑ์ประจำห้อง ครุภัณฑ์ประกอบห้อง วัสดุ ครุภัณฑ์ที่เป็นสาธารณูปการ
- (3) การจัดสรรงบประมาณ ค่าซ่อมแซม บำรุงรักษาตามความเหมาะสม โดยถือหลักประหยัดคงทนและรวดเร็ว

8. การรายงาน การจำหน่ายวัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์การศึกษา และการจัดหาทดแทน

โรงเรียนจัดให้มีระบบการรายงานและการจำหน่ายวัสดุ ครุภัณฑ์ โดยถูกต้องตามระเบียบ และมีมาตรการในการจัดหาทดแทนของเดิม

แนวการพิจารณา

- (1) การดำเนินการรายงานพัสดุ ตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุ
- (2) การดำเนินการจำหน่ายพัสดุตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุ
- (3) การมีแผนในการจัดหาพัสดุมาทดแทนส่วนที่ต้องจำหน่าย

หมวดที่ 6

การเงิน

1. บุคลากร

ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการบริหารการเงิน มีครูการเงินและบัญชีที่มีความรู้เรื่องการเงินและบัญชี และมีคุณสมบัติเหมาะสม

แนวการพิจารณา

- (1) ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการบริหารการเงิน
- (2) ครูการเงินและบัญชีมีความรู้เรื่องการเงินและบัญชี และมีคุณสมบัติเหมาะสม
- (3) การให้ความรู้ ความสะดวก เกี่ยวกับการเงินแก่บุคลากรในโรงเรียน และให้มีส่วนร่วมในการบริหารการเงิน

2. การปฏิบัติเกี่ยวกับการเงิน

โรงเรียนมีระเบียบและวิธีการรับ - จ่ายเงินที่ถูกต้อง รัดกุม และสะดวก

แนวการพิจารณา

- (1) การมีหลักฐานการเงินทุกประเภทครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน
- (2) การปฏิบัติตามขั้นตอนในการเบิกเงิน และจ่ายเงิน

(3) การเก็บรักษาเงิน และเอกสารเกี่ยวกับการเงินถูกต้องตามระเบียบปลอดภัย และสะดวกแก่การตรวจสอบ

(4) การจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ เป็นไปตามระเบียบ โดยประหยัดและคุ้มค่า

(5) การให้ความสะดวกแก่ผู้ติดต่อเกี่ยวกับการเงิน

3. การวางแผนการใช้จ่ายเงินและการจัดหาทุนทรัพย์

โรงเรียนจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินและการจัดหาทุนทรัพย์ เพื่อให้การใช้จ่ายเป็นไปอย่างเหมาะสม ประหยัด และคุ้มค่า

แนวการพิจารณา

(1) การทำสถิติรายรับ – รายจ่าย ของเงินทุกประเภท

(2) การมีแผนการใช้จ่ายเงินของโรงเรียนที่เหมาะสม รัดกุม ครอบคลุม ความต้องการ ด้านการเรียน การสอน การบริการ และโครงการต่างๆที่เป็นประโยชน์ของโรงเรียน

(3) การเปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้จ่ายเงิน

(4) การดำเนินงานตามแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการควบคุมการประเมินผลอย่างรัดกุม

(5) การมีความสามารถในการจัดหาทุนทรัพย์จากชุมชนเพื่อปรับปรุงโรงเรียนในด้านต่างๆอย่างถูกต้อง และไม่ฝืดระเบียบ

หมวดที่ 7

งานวิชาการ

1. หลักสูตร

โรงเรียนจัดแผนการเรียน ตามหลักสูตรให้กว้างขวางพอที่จะสนองความต้องการ ความสนใจ ความถนัดของนักเรียนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมของท้องถิ่นและประเทศชาติ

แนวทางการพิจารณา

- (1) การจัดให้มีการสำรวจความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของนักเรียน
- (2) การสำรวจความต้องการด้านอาชีพ สภาพเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น ประกอบการจัดแผนการเรียนตามหลักสูตร

2. เอกสารประกอบการใช้หลักสูตร

โรงเรียนมีเอกสารประกอบการใช้หลักสูตรอย่างเพียงพอ

แนวทางการพิจารณา

- (1) การจัดให้มีเอกสารประกอบการใช้หลักสูตร เช่น หลักสูตร ประมวลการสอน โครงการสอน คู่มือครู แบบเรียน แบบฝึกหัด สถิติ ข้อมูล หนังสือ เอกสารทางวิชาการ
- (2) การปรับปรุงแก้ไขเอกสารประกอบการใช้หลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ โดยวิธีการต่างๆ เช่น การประชุม สัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูในโรงเรียนและนอกโรงเรียน
- (3) การส่งเสริมให้โรงเรียนผลิตเอกสารประกอบการใช้หลักสูตรที่เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นและความต้องการของนักเรียน

3. วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน

โรงเรียนจัดวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน เพื่อบริการแก่หมวดวิชาต่างๆ อย่างเพียงพอและส่งเสริมให้ใช้ประโยชน์ได้คุ้มค่า

แนวทางการพิจารณา

- (1) สำรวจความต้องการการใช้วัสดุอุปกรณ์
- (2) การจัดหาวัสดุอุปกรณ์
- (3) การปรับปรุงและบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์
- (4) การฝึกอบรมครูให้มีความรู้ ทักษะ ในการใช้วัสดุอุปกรณ์
- (5) การกระตุ้นครู นักเรียน ให้มีการผลิตและใช้อุปกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ

(6) การจัดศูนย์บริการวัสดุอุปกรณ์

4. การใช้ทรัพยากรและแหล่งวิชาในท้องถิ่น

โรงเรียนใช้ทรัพยากรและแหล่งวิชาในท้องถิ่นเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนให้มากที่สุด

แนวการพิจารณา

- (1) การสำรวจทรัพยากรและแหล่งวิชาในท้องถิ่นเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน
- (2) โรงเรียนมีแผนการนำทรัพยากรและบุคลากรมาใช้ในการเรียนการสอน
- (3) การนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน
- (4) การเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่นักเรียน
- (5) การพานักเรียนไปศึกษายังแหล่งวิชาและแหล่งทรัพยากรนั้น ๆ
- (6) การร่วมมือทางวิชาการ โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และทรัพยากรระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียนในกลุ่ม และโรงเรียนกับแหล่งอื่น ๆ

5. การจัดการการสอน

โรงเรียนจัดการสอนให้ตรงตามโครงสร้างของหลักสูตรและอำนวยความสะดวกในการบริหาร การเรียนการสอน

แนวการพิจารณา

- (1) การจัดการสอนให้ตรงตามโครงสร้างของหลักสูตร
- (2) การจัดให้มีตารางสอนรวม ตารางสอนส่วนบุคคล ตารางสอนประจำชั้น ตารางการใช้ห้องและอาคารสถานที่
- (3) การจัดศูนย์รวมตารางสอนทุกประเภท ให้สามารถตรวจสอบและควบคุมการสอนของครู ตลอดจนการใช้ห้องต่าง ๆ ได้โดยสะดวกรวดเร็ว
- (4) การแจ้งตารางการใช้ห้องไว้ที่ห้องต่าง ๆ ตามความจำเป็น

6. เวลาเรียนของนักเรียน

โรงเรียนจัดให้นักเรียนมีเวลาเรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และระเบียบการประเมินผล

แนวการพิจารณา

- (1) การบันทึกตรวจสอบการมาเรียนของนักเรียนทุกคน แต่ละวิชา
- (2) การแก้ปัญหานักเรียนมาสายหรือขาดเรียนบ่อย ๆ ด้วยการตักเตือน ติดตามชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบ
- (3) การจัดสอนชดเชยเมื่อเวลาเรียนไม่ครบตามหลักสูตรและระเบียบประเมินผล

7. ห้องวิชาการ

โรงเรียนจัดให้มีห้องวิชาการ เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์พัฒนาการเรียนการสอน

แนวการพิจารณา

- (1) การจัดห้องวิชาการตามสภาพของโรงเรียน
- (2) การจัดห้องวิชาการให้เป็นศูนย์ปฏิบัติการด้านวิชาการที่คล่องตัว โดยเป็นศูนย์รวมตารางสอน ข้อมูลทางวิชาการ มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการประชุม เอกสารการใช้หลักสูตรกลไกการผลิตเอกสารต่าง ๆ ระบบสื่อสารภายใน ตลอดจนระบบเก็บเอกสารทางวิชาการ เป็นต้น
- (3) การจัดให้มีเจ้าหน้าที่บริการประจำห้องวิชาการ

8. การปฏิบัติงานวิชาการของครู

การปฏิบัติงานวิชาการของครูในด้านการสอน และกิจกรรมประกอบการสอนตรงกับความถนัดของผู้สอนมากที่สุด จำนวนคาบการสอนของครูให้คำนึงถึงปริมาณงาน และความรับผิดชอบตามตำแหน่งหน้าที่

แนวการพิจารณา

- (1) การสำรวจและจัดให้ครูได้สอนตามวุฒิ ความถนัด ความสามารถและประสบการณ์

(2) การจัดอัตราเวลาสอนให้แก่ครูทุกฝ่ายในโรงเรียน เป็นไปตามเกณฑ์ที่คุรุสภา กำหนด

(3) การจัดครูหรือวิทยากรเข้าสอนแทนในเวลาที่ยาขาดครู โดยสม่ำเสมอ

(4) การจัดให้ครูมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการทั้งในและนอกโรงเรียน

9. วิธีการสอน

การสอนแต่ละวิชา มีวิธีการและกิจกรรมการสอน รวมทั้งการใช้วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในการสอน แตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา และลักษณะเฉพาะของวิชาเพื่อให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของรายวิชานั้น ๆ

แนวการพิจารณา

(1) การวางโครงการสอนในเชิงปฏิบัติเป็นรายวิชาให้ชัดเจน สามารถนำไปสอน และประเมินผลได้โดยสะดวก

(2) การจัดประสบการณ์ให้นักเรียน ทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงในวิชาต่างๆ ตามความเหมาะสม

(3) การให้นักเรียนมีโอกาสร่วมกันทำงาน และจัดชุมนุมต่างๆ เพื่อสนับสนุนและ ส่งเสริมการเรียนรู้การสอนในรายวิชานั้น ๆ

(4) การจัดให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง โดยการอ่าน การฟัง การ ใช้ห้องสมุด

(5) การนำเอาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ในการเรียนการสอน เช่น แบบเรียนสำเร็จรูป การสอนเป็นคณะ ฯลฯ

10. การช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้าและส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดี

โรงเรียนช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้าและส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดี ให้เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถยิ่งขึ้น

แนวการพิจารณา

- (1) การสำรวจข้อมูล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และปัญหาของนักเรียนทุกหมวดวิชา
- (2) การจัดสอนซ่อมเสริมและจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนที่เรียนช้า และการส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดี
- (3) การให้นักเรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านการเรียน
- (4) การจัดให้นักเรียนได้ฝึกงานในสถานประกอบการและแหล่งวิทยาการ
- (5) การเผยแพร่ผลงานของนักเรียน

11. การประเมินผลการศึกษา

โรงเรียนมีการประเมินผลการศึกษาของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และจัดให้มีการวิเคราะห์เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน

แนวการพิจารณา

- (1) การจัดทำโครงการสอนโดยมีจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- (2) การจัดให้มีหนังสือ เอกสาร คู่มือ และระเบียบเกี่ยวกับการประเมินผล
- (3) การนิเทศและฝึกอบรมครูให้มีความรู้ เรื่องการประเมินผล
- (4) การสร้าง การวิเคราะห์ และการปรับปรุงข้อสอบ
- (5) การวิเคราะห์ผลการสอนเพื่อนำมาปรับปรุงการสอนของครูและการเรียนของนักเรียน
- (6) การจัดให้มีธนาคารข้อสอบ

12. การนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน

โรงเรียนมีการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

แนวการพิจารณา

- (1) การปฐมนิเทศครูใหม่ให้เข้าใจระบบงานวิชาการของโรงเรียน
- (2) การนิเทศภายในหมวดวิชา
- (3) การเชิญวิทยากรหรือผู้ชำนาญงานในสาขาวิชาที่โรงเรียนเปิดสอนมาให้ความรู้แก่ครู

(4) การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของฝ่ายวิชาการ

13. กิจกรรมนักเรียน

โรงเรียนจัดกิจกรรมตอบสนองความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

แนวการพิจารณา

- (1) การสำรวจความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของนักเรียนในด้านต่างๆ
- (2) การจัดชุมนุมต่างๆ ในโรงเรียน เพื่อตอบสนองความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของนักเรียน
- (3) การจัดกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ ตามความเหมาะสม เช่น นิทรรศการ การกีฬา สหกรณ์ ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ อาสาพัฒนา ฯลฯ

14. การประเมินผลงานวิชาการ

โรงเรียนมีการประเมินผลงานทางวิชาการในรอบปี

แนวการพิจารณา

- (1) การรายงานผลการเรียนการสอน การจัดบุคลากร การใช้อาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน รวมทั้งอุปสรรค ปัญหา และข้อเสนอแนะให้โรงเรียนพิจารณา
- (2) การจัดประชุมคณะครู เพื่อพิจารณารายงานผลการดำเนินงานด้านวิชาการในรอบปี
- (3) การสรุปผลการรายงาน พร้อมด้วยข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไขไว้เพื่อประกอบการวางแผนงานในปีต่อไป

15. การวางแผนงานวิชาการ

โรงเรียนมีแผนงานวิชาการประจำปี

แนวการพิจารณา

- (1) การมีคณะกรรมการวิชาการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

- (2) การใช้สถิติข้อมูลทางวิชาการมาประกอบการวางแผนงานของคณะกรรมการวิชาการ
- (3) การปรับปรุงบุคลากรทางวิชาการทั้งปริมาณและคุณภาพ
- (4) การประชุมปฏิบัติการทางวิชาการ
- (5) การมีแผนปฏิบัติงานของฝ่ายวิชาการ

หมวดที่ 8

งานบริการของโรงเรียน

1. บริการน้ำดื่มน้ำใช้

โรงเรียนจัดให้มีน้ำดื่มน้ำใช้ที่สะอาด และถูกสุขลักษณะบริการแก่บุคลากรในโรงเรียน และนักเรียนอย่างเพียงพอ

แนวการพิจารณา

- (1) การจัดให้มีน้ำที่ถูกสุขลักษณะไว้ดื่ม และใช้ตลอดปี
- (2) การมีภาชนะใส่น้ำดื่มน้ำใช้อย่างเพียงพอ และถูกสุขลักษณะ
- (3) การแนะนำให้รู้จักประหยัด และรักษาความสะอาดในการใช้น้ำ
- (4) การจัดให้บุคลากรในโรงเรียนและนักเรียนได้รับความสะดวกในการใช้น้ำ

2. บริการอาหารกลางวัน

โรงเรียนส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการและถูกสุขลักษณะ

แนวการพิจารณา

- (1) การมีสถานที่จำหน่ายอาหาร ที่รับประทานอาหารของครูและนักเรียนอย่างเพียงพอและถูกสุขลักษณะ
- (2) การจัดให้มีอาหารกลางวันที่มีคุณภาพดี ถูกสุขลักษณะ ราคาเหมาะสม และ

ปริมาณเพียงพอ บริการแก่ครูและนักเรียน

- (3) การส่งเสริมให้นักเรียนนำอาหารจากบ้านมารับประทาน

3. บริการห้องสมุด

โรงเรียนมีห้องสมุดเป็นแหล่งวิชาและจัดบริการอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวการพิจารณา

- (1) การมีห้องสมุดซึ่งมีขนาดและที่ตั้งเหมาะสม
- (2) การมีบรรณารักษ์โดยเฉพาะ และมีจำนวนได้สัดส่วนกับปริมาณงาน
- (3) การมีวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ ที่จำเป็นสำหรับห้องสมุดอย่างเพียงพอ
- (4) การมีหนังสือส่งเสริมความรู้ที่เหมาะสมกับวัย และสอดคล้องกับวิชาที่เรียนอย่าง

เพียงพอ

- (5) การจัดห้องสมุดถูกต้องตามหลักวิชา
- (6) การให้ครูและนักเรียนได้รับความสะดวกในการใช้ห้องสมุด
- (7) การแนะนำวิธีใช้ห้องสมุดแก่นักเรียน
- (8) การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสนใจใช้ห้องสมุดอยู่เสมอ

4. บริการนันทนาการ

โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการนันทนาการแก่ครูและนักเรียน

แนวการพิจารณา

- (1) การมีบริเวณ สถานที่พักผ่อน เวทีแสดง ที่เล่นกีฬาในร่ม และกลางแจ้ง
- (2) การมีอุปกรณ์นันทนาการ
- (3) การจัดกิจกรรมนันทนาการ
- (4) การบริการโสตทัศนศึกษา เพื่อความรู้ความบันเทิง
- (5) การจัดให้มีการศึกษา

5. บริการสุขภาพ

โรงเรียนจัดให้มีการตรวจรักษา และส่งเสริมสุขภาพของนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

แนวการพิจารณา

- (1) การมีครุอนามัยโรงเรียน หรือครุทำหน้าที่ครุอนามัยโรงเรียน ประจำโรงเรียน
- (2) การมีห้องพยาบาลเป็นสัดส่วน พร้อมด้วยยารักษาโรค และเวชภัณฑ์ที่จำเป็นอย่างเพียงพอ
- (3) การตรวจสุขภาพนักเรียนเป็นประจำ
- (4) การส่งเสริมสุขภาพของนักเรียนและบุคลากรโดยสม่ำเสมอ
- (5) การฉีดยา ปลูกฝี สร้างภูมิคุ้มกันแก่นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน ในโอกาสอันสมควร

6. บริการความปลอดภัย

โรงเรียนมีมาตรการรักษาและส่งเสริมความปลอดภัย

แนวการพิจารณา

- (1) การจัดเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยของโรงเรียน
- (2) การสำรวจและปรับปรุงอาคารสถานที่ และครุภัณฑ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย
- (3) การมีอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับความปลอดภัย เช่น อุปกรณ์ดับเพลิง สัญญาณเตือนภัย ฯลฯ
- (4) การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในการเดินทางของครูและนักเรียน
- (5) การแนะนำ ฝึกอบรม สาธิต แก่นักเรียนเกี่ยวกับการใช้ถนน ยานพาหนะประเภทต่าง ๆ ตลอดจนรู้จักปฏิบัติตน เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินในกรณีต่าง ๆ
- (6) การมีระเบียบรักษาความปลอดภัยและการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

7. บริการแนะแนว

โรงเรียนจัดบริการแนะแนว เพื่อเลือกแผนการเรียน แก้ปัญหาการเรียน ปัญหาส่วนตัว การเลือกอาชีพและการศึกษาต่อ

แนวการพิจารณา

- (1) การมีครูแนะแนว ห้องแนะแนว และสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน
- (2) การมีเอกสารคู่มือนักเรียน คู่มือครู และข้อสันเทศอื่น ๆ ที่จำเป็น
- (3) การจัดทำเนิการแนะแนวที่ถูกต้องตามหลักวิชา
- (4) การช่วยเหลือโดยจัดสวัสดิการในรูปแบบต่าง ๆ

8. บริการสื่อสารคมนาคม

โรงเรียนจัดให้มีบริการสื่อสารคมนาคมแก่นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียน

แนวการพิจารณา

- (1) การกำหนดแนวปฏิบัติให้เกิดความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ
- (2) การอำนวยความสะดวกในการรับ - ส่ง จดหมาย และพัสดุครุภัณฑ์
- (3) การจัดให้มีโทรศัพท์ ระบบสื่อสารภายในโรงเรียน และภายนอกโรงเรียนตามสภาพที่เป็นไปได้
- (4) การจัดให้มียานพาหนะติดต่องานของโรงเรียน

หมวดที่ 9

กลไกในการบริหารโรงเรียน

1. โครงสร้างการบริหารของโรงเรียน

โรงเรียนมีโครงสร้างและเทคนิคการบริหารที่เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน

แนวการพิจารณา

- (1) โครงสร้างการบริหารที่ใช้ในโรงเรียน เช่น สายงานและหน้าที่ในสายงานต่าง ๆ
- (2) เทคนิคในการดำเนินงาน ตามกระบวนการบริหาร เช่น การแบ่งงาน การมอบหมายอำนาจหน้าที่ การประสานงาน การติดตามงาน ฯลฯ

(3) การให้โครงสร้างและเทคนิคการบริหารโรงเรียนโดยพิจารณาจากผลงาน ปัญหา อุปสรรคและความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียน

(4) การให้ชุมชนมีบทบาทช่วยเหลือการบริหารโรงเรียน

(5) การศึกษาหรือดูงานด้านบริหารในสถาบันอื่น

2. การวางแผนและการดำเนินงานตามแผน

โรงเรียนทำโครงการและแผนปฏิบัติงานโดยใช้วิธีการและเทคนิคที่เหมาะสมในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย

แนวการพิจารณา

(1) การจัดทำแผนปฏิบัติงานระยะยาว เช่น แผนการจัดหาอาคารและขยายชั้นเรียน เต็มรูป แผนการใช้หลักสูตร แผนการจัดหาบุคลากรให้พอเพียงกับการขยายชั้นเรียน แผนการจัดบริการด้านต่าง ๆ ฯลฯ

(2) การจัดทำแผนและปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี

(3) การให้บุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียนมีบทบาทและหน้าที่ร่วมกับผู้บริหารโรงเรียนในการจัดทำแผนและปฏิทินปฏิบัติงาน

3. การให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน

โรงเรียนให้บุคลากรมีบทบาทและหน้าที่ในการบริหารโรงเรียน

แนวการพิจารณา

(1) การจัดตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ ในโรงเรียน เช่น คณะกรรมการบริหารโรงเรียน หรือคณะกรรมการที่ปรึกษาของโรงเรียน คณะกรรมการวิชาการ คณะกรรมการแนะแนว คณะกรรมการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน ฯลฯ

(2) การกำหนดหน้าที่ของบุคลากรหรือคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ

(3) การรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะของบุคลากรในโรงเรียน หรือคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ

(4) ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน หรือคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ

4. บรรยายภาพการทำงานในโรงเรียน

โรงเรียนมีบรรยากาศการทำงานในลักษณะส่งเสริมการเรียนการสอน บุคลากรมีขวัญดี

แนวการพิจารณา

- (1) ผู้บริหาร บริหารงานตามวิถีทางประชาธิปไตย
- (2) บุคลากรในโรงเรียนมีความสัมพันธ์อันดีและมีความเป็นกันเองเหมาะสมกับกาลเทศะ
- (3) บุคลากรในโรงเรียนมีเจตคติที่ดีต่อหมู่คณะ
- (4) บุคลากรในโรงเรียนมีความกระตือรือร้น ความร่วมมือและความรับผิดชอบใน

หน้าที่

- (5) ผู้บริหารส่งเสริมและให้กำลังใจบุคลากรในโรงเรียน
-